

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/554/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714216397
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5714216397.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci navrhovateľky: J. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, XXX XX X. X. - X.. D., štátnej občianky SR, zastúpenej zástupcom M. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, XXX XX X. X. - X.. D., štátnym občanom SR, proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 5C/330/2014-59 zo dňa 1.7.2015, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd rozhodcovský rozsudok sp.zn. RK-PC-1472/14-LP, vydaný Stálym rozhodcovským súdom Victoria rozhodcovský súd v Žiline, so sídlom Vojtecha Tvrdého 793/12, 010 01 Žilina, v konaní pred rozhodcom JUDr. Luciou Pohančénikovou, ktorým bola účastníkovi rozhodcovského konania J. U., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom X. XXXX/XX, XXX XX X. X. - X. D., uložená povinnosť uhradiť sumu 1.153,37 Eur s príslušenstvom, a to zmluvnou pokutou vo výške 0,065% denne a úrok z omeškania vo výške 0,425% ročne: zo sumy 46,62 Eur od 07.03.2013 do 11.03.2013, zo sumy 46,62 Eur od 07.06.2013 do 11.06.2013, zo sumy 46,62 Eur od 07.07.2013 do 09.07.2013, zo sumy 46,62 Eur od 07.08.2013 do 15.08.2013, zo sumy 46,62 Eur od 07.01.2014 do 07.01.2014, zo sumy 46,62 Eur od 07.02.2014 do 10.02.2014, zo sumy 46,62 Eur od 07.05.2014 do 20.05.2014, zo sumy 46,62 Eur od 07.06.2014 do 06.08.2014, zo sumy 37,81 Eur od 07.08.2014 do 08.09.2014, zo sumy 12,84 Eur od 09.09.2014 do 09.10.2014, zo sumy 46,62 Eur od 07.07.2014 do 09.10.2014, zo sumy 34,49 Eur od 10.10.2014 do zaplatenia, zo sumy 46,62 Eur od 07.08.2014 do zaplatenia, zo sumy 46,62 Eur od 07.09.2014 do zaplatenia, zo sumy 1.025,64 Eur od 11.09.2014 do zaplatenia, a to až do dňa, kedy táto zmluvná pokuta spolu s týmto úrokom z omeškania dosiahne celkovo sumu 870 Eur, pričom odo dna nasledujúceho po dni dosiahnutia tejto sumy je žalovaný zaplatiť žalobcovi iba úrok z omeškania vo výške 8,05% ročne zo sumy 1.153,37 Eur do zaplatenia, poplatok za rozhodcovské konanie vo výške 31,80 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 250,02 Eur, a to všetko do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, zrušil. Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Súd prvého stupňa svoj rozsudok odôvodnil poukazom na ust. § 52 - § 54 Občianskeho zákonníka, čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993, § 40, § 41 zák. č. 244/2002 Z.z. a vykonané dokazovanie, na základe ktorého dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom:

Navrhovateľka a odporca uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere, ktorá je svojím obsahom spotrebiteľskou zmluvou, pričom navrhovateľka vystupuje v tomto právnom vzťahu ako fyzická osoba spotrebiteľ a odporca vystupuje v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ.

Pokiaľ ide o samotnú rozhodcovskú zmluvu, táto je koncipovaná v takom znení, v akom bola založená do súdneho spisu, je neprijateľná a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatná, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd vo všeobecnosti uvádza, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Hlavným dôvodom neplatnosti rozhodcovskej zmluvy v danom prípade je najmä skutočnosť, že túto si navrhovateľka ako spotrebiteľ osobitne nevyjedнала, resp. táto nebola s navrhovateľkou individuálne dojednaná. Súd považuje v tejto súvislosti poukázať, že zmluva o revolvingovom úvere, ako aj samotná rozhodcovská zmluva (ktorá bola síce uzatvorená ako samostatný zmluvný dokument), boli uzatvorené dňa 19.12.2012 (ako formulárové zmluvy), t.j. predložené navrhovateľke k podpisu v rovnaký deň. Podľa názoru súdu, navrhovateľke ako spotrebiteľovi tak nebol poskytnutý dostatočný časový priestor a neboli jej ani poskytnuté dostatočné informácie pre uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy v znení v akom jej bola táto už v čase uzatvárania samotnej zmluvy o revolvingovom úvere predložená, a to bez ohľadu na skutočnosť, že navrhovateľka mala podľa bodu 7. možnosť do 14 dní od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť. V tejto súvislosti sa zvyrazňuje, že spotrebiteľia, ktorí žiadajú o dočasné poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru (rovnako ako v danom prípade navrhovateľka), poskytovaného odporcom ako dodávateľom, a teda stranou v takomto právnom vzťahu podstatne informovanejšou, sú ľahko ovplyvniteľní a zraniteľní, keďže ich vedomosti a znalosti o poskytovaní spotrebiteľských úverov a zároveň o rozličných službách s nimi ponúkaných, nie vždy sú dostatočné na to, aby mohli viesť k ich kvalifikovaným a racionálne nezávislým rozhodnutiam, ktoré následne smerujú k uzatváraniu takýchto zmlúv. Dojednanie zmluvných strán o právomoci rozhodcovského súdu by malo charakter individuálnej zmluvnej podmienky vtedy, ak by odporca predložil navrhovateľke návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy za takých podmienok, aby bolo možné konštatovať, že navrhovateľka mala možnosť na základe dostatočnej informovanosti, vedomosti a časového priestoru jednoznačnú voľbu prijať alebo neprijať návrh na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní a že navrhovateľke boli poskytnuté jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní.

Rozhodcovská zmluva navyše nebola vzhľadom, na jej formuláciu skutočne alternatívou. Spornosť vo vyváženosti vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú zmluvu, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v časti spotrebiteľskej zmluvy sú vopred určené dva konkrétne rozhodcovské súdy, ktoré sú oprávnené v rozhodcovskom konaní spory vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť, pričom odporca podaním návrhu na začatie konania na rozhodcovský súd inicioval konanie a teda navrhovateľka v konečnom dôsledku ani nemala faktickú možnosť podať návrh na začatie konania pred všeobecným súdom, musela sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, čím došlo k porušeniu Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva každého na spravodlivý súdny proces pred nezávislým a nestranným súdom.

Súd opätovne poukazuje na znenie bodu 5. rozhodcovskej zmluvy a pre úplnosť dodáva, že z povahy zmluvy o revolvingovom úvere je zrejmé, že subjektom, ktorý bude mať v konečnom dôsledku právo voľby medzi rozhodcovským alebo všeobecným súdom bude takmer vždy odporca ako veriteľ, pretože miera jeho práv voči druhej zmluvnej strane v súvislosti s mierou povinnosti dlžníka (navrhovateľky) zabezpečuje takmer úplnú dominanciu v tomto zmluvnom vzťahu a minimalizuje dôvody na podanie žalobného návrhu na strane dlžníka. Takéto zmluvné dojednanie podľa názoru súdu reálne vytvára značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa, keď nemožno navyše opomíňať, že ak je rozhodcovská zmluva spolu so spotrebiteľskou zmluvou predložená spotrebiteľovi na podpis navyše uzatvorená nie v čase „zvýšenej bdelosti“ spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu, vzniká nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ nepoukáže na jej nekalosť, či už v dôsledku svojej nevedomosti, či nečinnosti. Pri ochrane spotrebiteľa preto v súvislosti s rozhodcovskou zmluvou je nevyhnutné, aby spotrebiteľ mal možnosť požiadať všeobecný súd o ochranu, okrem situácie ak si rozhodcovský súd osobitne nevyjednal (výslovne si ho želal).

Z vyššie uvedených skutočností je súd toho názoru, že rozhodcovská zmluva, ktorá mala založiť legitimitu pre vydanie rozhodcovského rozsudku sp. zn. RK-PC-1472/14-LP zo dňa 20.11.2014 vydaného stálym rozhodcovským súdom Victoria rozhodcovský súd v Žiline, v konaní pred rozhodcom JUDr. Luciou Pohančénikovou, znemožňuje voľbu navrhovateľky ako spotrebiteľa dosiahnuť rozhodnutie sporu všeobecným súdom. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následne konanie pred

rozhodcovským súdom viedli vo svojom dôsledku k tomu, že navrhovateľke bola odopretá ochrana, ktorú jej poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež Smernice Rady 93/13/EHS. V konečnom dôsledku súd dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej zmluvy najmä s poukazom na jej bod 5., je neprimeranou podmienkou, preto ňou navrhovateľka nie je viazaná a táto je v rozpore s príslušnými ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ako aj v rozpore s ustanoveniami Smernice Rady 93/13/EHS. Z dôvodov porušenia predpisov o ochrane spotrebiteľa, nakoľko takéto dojednanie súd jednoznačne považuje za porušenie všeobecne záväzných predpisov na ochranu spotrebiteľa, súd teda zrušil rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-PC-1472/14-LP zo dňa 20.11.2014 vydaného stálym rozhodcovským súdom Victoria rozhodcovský súd v Žiline, v konaní pred rozhodcom JUDr. Luciou Pohančeničkovou podľa ust. § 40 ods. 1 písm. a) zákona č. 244/2002 Z.z. O trovách konania bolo rozhodnuté v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p., § 151 ods. 1 O.s.p.. V konaní bola úspešná navrhovateľka, ktorá neuskutočnila návrh na priznanie trov tohto konania, ich vznik z obsahu spisu nevyplýval, a preto jej ich náhrada nebola súdom priznaná.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhoval odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrh zamietnuť a navrhovateľku zaviazat' k úhrade trov prvostupňového konania. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania v sume 87,52 eur vrátane DPH. Vo svojom odvolaní poukazyval na to, že súd prvého stupňa sa dostatočne a v zmysle príslušných predpisov nevyporiadal s otázkou, či uzavretá rozhodcovská zmluva má charakter individuálne dohodnutého úkonu alebo nie. Individuálny charakter dojednania znamená nielen reálnu možnosť spotrebiteľa určitú podmienku formulačne ovplyvniť, ale predovšetkým možnosť spotrebiteľa dosiahnuť, že takéto podmienka sa nestane súčasťou jeho vzťahu a dodávateľom bez toho, aby to zmenilo jeho postavenie oproti tomu stavu, ak by podmienku prijal. V predmetnej veci poukázal na dve základné oprávnenia, resp. možnosti povinného vo vzťahu k ovplyvneniu toho, či rozhodcovská zmluva vznikne, eventuálne, či dôjde k jej zrušeniu. Rozhodcovská zmluva totiž nevznikla za stav, kedy by spotrebiteľ nemal informáciu, že ju prijať nemusí. Táto informácia sa uvádzala hneď v popredí textu rozhodcovskej zmluvy, teda aj z hľadiska transparentnosti danej informácie nie je možné konštatovať deficit informovanosti na strane spotrebiteľa. Existencia rozhodcovskej zmluvy neskončila ani následne, kedy si navrhovateľ v lehote 14 dní mohol uzavretie rozhodcovskej zmluvy dodatočne prehodnotiť. O tomto práve bol informovaný transparentným spôsobom, kedy priamo na podpisovú doložku sa v bode 7. rozhodcovskej zmluvy nachádzalo ustanovenie o tomto oprávnení. O tom, čo uzavretie rozhodcovskej zmluvy znamená, bol navrhovateľ informovaný vo viacerých ustanoveniach rozhodcovskej zmluvy. Ďalej poukazyval na to, že z rozsudku nevyplýva jediný konkrétny argument, na základe ktorého súd tvrdí, že poučenie v rozhodcovskej zmluve je nedostatočné. Poučenie o tom, že rozhodcovskú zmluvu navrhovateľ nemusí uzavrieť, sa nachádza v 1. bode rozhodcovskej zmluvy. Tiež nie je jasné, z akých dôkazov súd vyvodil závery o zníženej bdelosti navrhovateľa pri uzatváraní zmluvy. Úlohou všeobecného súdu v tejto právnej veci bolo posúdenie opodstatnenosti žalobných dôvodov, nespochybňovanie možnosti rozhodovania iným orgánom, ako všeobecným súdom, ktorý je na to zo zákona výslovne oprávneným.

K odvolaniu odporcu proti rozsudku súdu prvého stupňa podala písomné vyjadrenie navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhovala odvolaciemu súdu napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako zákonné a vecne správne v celom rozsahu potvrdiť a podanému odvolaniu nevyhovieť. Vo svojom vyjadrení uviedla, že súd správne posúdil celú vec, zohľadnil európske právo na ochranu spotrebiteľa a správne interpretoval ustanovenia o neprijateľných zmluvných podmienkach. Rovnako správne posúdil aspekty hrubej nerovnováhy v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a z týchto vyvodil správny záver. Rozhodcovský proces realizovaný odporcom nebol ničím iným, ako odňatím práva na spravodlivý proces navrhovateľa. Poukázal na osobitosti rozhodcovského konania a na titul, ktorý vznikne jeho uplatnením - nejde o nič iné, ako o nový súkromnoprávny kvalifikovaný záväzok, ktorý nemožno porovnávať s judikovaným právom vo forme rozsudku všeobecného súdu. Rozhodcovský rozsudok bol vyhlásený na základe rozhodcovskej zmluvy, ktorá je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľských zmluvách. Ak totiž dodávateľ finančnej služby začne konanie pred rozhodcom, spotrebiteľ už nemá na výber a je nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Ide o rozpor rozhodcovskej doložky s generálnou klauzulou podľa § 53 ods. 1 OZ. Rozhodcovský rozsudok považuje za nulitný rozsudok, nakoľko tento bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, ktorá nebola platne dojednaná, a preto bola ani daná právomoc rozhodcovského súdu rozhodovať v tejto veci. Z predloženého rozhodcovského rozsudku je zrejmé, že rozhodcovský súd neposkytol spotrebiteľovi ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami,

ktorá mu zo zákona náleží. Rozhodcovská zmluva, ktorá tvorila podklad pre rozhodcovské konanie a ktorá nebola dojednaná individuálne po vzniku sporu zo zmluvy a naopak, bola spotrebiteľovi nanútená pred podpisom zmluvy o úvere a spotrebiteľ ju podpísal, pretože zo strany odporcu mu bolo podpísanie rozhodcovskej zmluvy predstavené ako nevyhnutná podmienka poskytnutia úveru, považuje za nekalú obchodnú prax a rozhodcovskú zmluvu vzniknutú na základe nekalej obchodnej praxe za neplatnú. Rozsudok vydaný na základe absolútne neplatnej rozhodcovskej zmluvy nemá právnu záväznosť a nemôže predstavovať prekážku rozhodnutej veci. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia všeobecných súdov a Najvyššieho súdu SR.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách uvedených v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a postupom v súlade s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania rozsudok okresného súdu potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p.

V zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania odporca, konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd stotožnil. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

V zmysle ust. § 212 O.s.p. je odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty. Ustanovenie § 212 ods. 2 O.s.p. vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa hmotnoprávnu a procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd je povinný preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia z pohľadu hmotného práva, ale aj zákonnosť konania, na základe ktorého bolo vo veci rozhodnuté.

V zmysle ust. § 40 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (na ktoré ustanovenie poukazoval aj súd prvého stupňa) účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku z taxatívne vymedzených dôvodov v citovanom ustanovení zákona.

V zmysle ust. § 4 ods. 1,2 cit. zákona, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktorú ju dohodli.

V zmysle ust. § 43 ods. 1 cit. zákona, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a), c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Od 1.1.2015 je účinný zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Citovaný zákon v ust. § 73 ods. 1,3 v prechodných ustanoveniach ustanovil, že ak nie je ustanovené inak, ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sa použijú aj na rozhodcovské konania, ktorých predmetom je spotrebiteľský spor začatý pred 1. januárom 2015. Právne účinky úkonov, ktoré boli urobené v rozhodcovskom konaní začatom pred

1. januárom 2015 zostávajú zachované. Rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1.januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku neskončené do 31.12.2014 sa nedokončia podľa zák. č. 244/2002 Z.z., ale sa dokončia podľa zák. č. 335/2014 Z.z. Rozhodcovskú zmluvu je však potrebné posudzovať podľa predpisov účinných v čase jej uzavretia.

V zmysle ust. § 45 ods. 1 zák. č. 335/2014 Z.z. sa môže účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku žalobou podanou proti druhému účastníkovi na súde z taxatívne vymedzených dôvodov vedených pod písm. a) - l). Ustanovenie § 47 cit. zákona upravuje postup po zrušení rozhodcovského rozsudku.

Prvostupňový súd správne posudzoval včasnosť podania žaloby, ktorú navrhovateľka podala v zákonnej lehote a domáhala sa zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej zmluvy v súlade so zákonom č. 244/2002 Z.z. Zásadnou právnou otázkou predmetnej veci je otázka, či rozhodcovská zmluva k úveru, na základe ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc, je platná. V rozhodcovskej zmluve, ktorá tvorí v rámci kontextu zmluvy súčasť zmluvy o úvere, bolo dohodnuté, že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere, s porušením, skončením, či neplatnosťou zmluvy o revolvingovom úvere, budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní podľa rokovacieho poriadku niektorého z dvoch rozhodcovských súdov uvedených v rozhodcovskej zmluve, pričom výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť, spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh.

S poukazom na vyššie uvedenú rozhodcovskú zmluvu spory môžu byť riešené aj v súdnom konaní, avšak výber súdu k riešeniu sporov spočíva na navrhovateľovi. Ak výber spočíva na navrhovateľovi, spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa uvedenej rozhodcovskej zmluvy začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ je nútený nezvratne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Správne preto prvostupňový súd konštatoval, že takto koncipovaná rozhodcovská zmluva je neprijateľná s poukazom na ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a je teda absolútne neplatná, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zo strany spotrebiteľa je rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu nanúti štandardná zmluvná klauzula alebo dodávateľ svojim konaním. Spotrebiteľ v zmysle zákonov musí byť chránený pred oboma. Proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko-právnej ochrany pred štandardnými zmluvami.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa má vykladať z pohľadu spotrebiteľa jeho ochrany a nie z pohľadu dodávateľa. V prípade, že by dodávateľ začal konanie na rozhodcovskom súde, je klauzula neprijateľná v prípade, že nie je daná alternatíva pre spotrebiteľa a aby mal možnosť rozhodcovské konanie zastaviť alebo odsunúť. Spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej zmluvy, ale ak sa tak rozhodne, aj v občianskoprávnom konaní a uvedená zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle ust. § 53 OZ považovaná za neprijateľnú.

Správne prvostupňový súd konštatoval, že v konkrétnom prípade išlo o vopred dodávateľom naformulované zmluvné klauzuly, i keď samotná rozhodcovská zmluva bola uzatvorená ako samostatný zmluvný dokument. Takúto formulárovú zmluvu spotrebiteľ nemôže meniť, z čoho vyplýva, že si navrhovateľka ako spotrebiteľ rozhodcovskú zmluvu nevyjednala, táto nebola individuálne dojednaná. Zo strany odporcu neboli predložené žiadne relevantné listinné dôkazy podporujúce záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy. Práve odporca má preukázať individuálne dojednanie rozhodcovskej zmluvy, na ňom je dôkazné bremeno.

V spotrebiteľských sporoch je súd povinný ex offa skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy, čo učinil aj súd prvého stupňa. Dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je v rozpore so zákonom a spĺňa podmienky neprijateľnej zmluvnej podmienky, čo vyvoláva v zmysle ust. § 53 OZ neplatnosť zmluvy absolútnu.

Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa uvedenom v odôvodnení napadnutého rozsudku, v ktorom ustálil, že k zrušeniu rozhodcovského rozsudku došlo z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred

rozhodcovským súdom viedli vo svojom dôsledku k tomu, že navrhovateľke bola odopretá ochrana, ktorú jej poskytujú ust. § 52 a nasl. OZ a Smernica Rady 93/13/EHS. Odvolací súd v predmetnom spore aplikoval aj ustanovenia zák. č. 335/2014 o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, ktorý je účinný od 1.1.2015.

S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácii odvolateľa, na ktorých založil svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., § 151 O.s.p. s tým, že navrhovateľka ako úspešná účastníčka v odvolacom konaní si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.